Çevrimiçi Uzaktan E?itim Ortam?nda Topluluk Hissi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çevrimiçi Uzaktan E?itim Ortam?nda Topluluk Hissi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18590

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çevrimiçi Uzaktan E?itim Ortam?nda Topluluk Hissi Ölçe?i (ÇÜETOHÖ), uzaktan e?itim programlar?na kat?lan ö?rencilerin, bulunduklar? sanal ö?renme ortam?nda deneyimledikleri topluluk hissi düzeyini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Ölçek geli?tirme çal??mas?, çevrimiçi ö?renme ortamlar?n?n sosyal ve duygusal boyutlar?n? de?erlendirme ihtiyac?ndan do?mu?tur. Ölçek, ö?rencilerin hem duygusal ba?l?l?klar?n? hem de e?itsel de?erler etraf?ndaki eylemsel payla??mlar?n? kapsayan iki alt boyut ve toplam alt? maddeden olu?maktad?r.

Ölçek, uzaktan e?itimdeki sosyal izolasyon sorununa bir yan?t olarak, ö?rencilerin birbirlerini ne kadar önemsediklerini ve ortak hedeflere ne kadar kat?ld?klar?n? belirlemeyi hedefler. Geli?tirme süreci, kapsaml? bir geçerlik ve güvenirlik analizi ile desteklenmi? olup, özellikle çevrimiçi ö?renci popülasyonlar? için tasarlanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Çevrimiçi ö?renme, Uzaktan E?itim, Topluluk hissi, Ölçek geli?tirme, Duyu?sal boyut, Eylemsel boyut, Güvenirlik, Geçerlik.

Yazarlar

Hale Ilgaz, P?nar A?kar

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, ö?rencilerin çevrimiçi uzaktan e?itim ortamlar?nda alg?lad?klar? ve deneyimledikleri topluluk hissinin düzeyini ve yap?s?n? geçerli ve güvenilir bir ?ekilde ölçmektir. Geleneksel ö?renme ortamlar?ndan farkl? olarak, sanal ortamlarda sosyal etkile?im ve aidiyet duygusu kritik öneme sahiptir. Bu ba?lamda ÇÜETOHÖ, e?itim ara?t?rmac?lar?na ve uygulamac?lar?na, çevrimiçi programlar?n sosyal entegrasyon ba?ar?s?n? de?erlendirmeleri için standart bir araç sunar.

Ölçek, uzaktan e?itim sistemlerinin tasar?mc?lar?na ve yöneticilerine, ö?rencilerin sosyal ve duygusal ihtiyaçlar?n?n kar??lan?p kar??lanmad???na dair geri bildirim sa?layarak, ö?renme ortamlar?n?n iyile?tirilmesine yönelik somut veriler elde etmeyi amaçlamaktad?r.

Yap?

Çevrimiçi Uzaktan E?itim Ortam?nda Topluluk Hissi Ölçe?i, uzaktan e?itim ba?lam?ndaki topluluk

ARABPSYCHOLOGY.COM

hissini iki temel faktör alt?nda kavramsalla?t?rmaktad?r. Bu iki alt boyut, topluluk hissinin hem duygusal hem de davran??sal yönlerini temsil etmektedir.

Ölçek, toplamda 6 maddeden olu?makta olup, bu maddeler iki ana faktöre ayr?lm??t?r:

Duyu?sal Boyut (Affective Dimension): Bu boyut, ö?rencilerin birbirlerine kar?? duyduklar? ki?isel ve duygusal ba?l?l???, kar??l?kl? sayg?y? ve önemi ifade eder. Bu, ö?rencilerin programdaki di?er kat?l?mc?larla kurduklar? duygusal ba??n gücünü ölçer.
Eylemsel Boyut (Conative/Behavioral Dimension): Bu boyut, ö?rencilerin ortak e?itsel hedeflere ula?mak amac?yla de?erleri, bilgileri ve kaynaklar? payla?ma istekliliklerini ve fiili davran??lar?n? ifade eder. Bu, toplulu?un ortak amaçlar do?rultusundaki i?birli?i ve etkile?im düzeyini yans?t?r.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?ini incelemek amac?yla do?rulay?c? faktör analizi (DFA) gerçekle?tirilmi?tir. Analiz, 571 ki?ilik bir örneklem (N=571) üzerinden yürütülmü?tür. Ba?lang?çta 12 madde üzerinden yap?lan analizde elde edilen uyum iyili?i de?erleri, modelin ideal düzeyde bir uyum göstermedi?ini i?aret etmi?tir.

Elde edilen ba?l?ca uyum indeksleri ?unlard?r: $\chi^2(53, N=571) = 720.09$ ($p<.000$). Köksel Ortalama Kare Hata Yakla??m? (RMSEA) de?eri 0.15 olarak bulunmu?tur. Bu de?er, kabul edilebilir s?n?rlar?n (genellikle <0.08) üzerinde olup, modelin tam olarak do?rulanamad???n? göstermi?tir. Ancak di?er baz? uyum indeksleri nispeten daha iyi sonuçlar vermi?tir: Standardize Edilmi? Kök Ortalama Kare Kal?nt? (S-RMR) 0.073, ?yilik Uyum ?ndeksi (GFI) 0.83, Ayarlanm?? ?yilik Uyum ?ndeksi (AGFI) 0.74, Kar??la?t?rmal? Uyum ?ndeksi (CFI) 0.98, Normla?t?r?lmam?? Uyum ?ndeksi (NNFI) 0.90 ve Art?ml? Uyum ?ndeksi (IFI) 0.92. Yüksek CFI, NNFI ve IFI de?erleri, modelin veriyle k?smen uyumlu oldu?unu dü?ündürmekle birlikte, yüksek RMSEA de?eri, ölçe?in geli?tirme sürecinde ek revizyonlara ihtiyaç duyuldu?unu göstermi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l???n? de?erlendirmek için güvenirlik analizleri SPSS 15.0 paket program? kullan?larak yap?lm??t?r. Tüm ölçek için hesaplanan iç tutarl?l?k katsay?s? olan Cronbach α katsay?s? 0.80 olarak bulunmu?tur. Bu de?er, ölçe?in genel olarak yüksek bir iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermektedir.

Alt faktörler baz?nda güvenirlik katsay?lar? ise ?u ?ekildedir:

Duyu?sal Boyut: Cronbach $\alpha = 0.79$
Eylemsel Boyut: Cronbach $\alpha = 0.73$

Her iki alt boyut için elde edilen güvenirlik katsay?lar? (0.70 ve üzeri), boyutlar?n kendi içlerinde

yeterli düzeyde tutarl? oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Ölçek geli?tirme çal??mas?, nihayetinde 2 alt boyuta ve 6 maddeye indirgenmi?tir. Bu yap?, çevrimiçi topluluk hissi kavram?n?n, duygusal (ili?kilere odaklanan) ve eylemsel (payla??ma odaklanan) yönlerinin birbirinden ayr??t?r?larak ölçüldü?ünü göstermektedir. Bu iki faktörlü model, uzaktan e?itim ortam?ndaki sosyal etkile?imlerin karma??kl???n? yans?tmaktad?r.

Ölçme Arac?

Test Türü: Geli?tirme (Özgün Ölçek)

Format: Kendini De?erlendirme Ölçe?i

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Uzaktan e?itim programlar?na kay?tl? üniversite ö?rencileri.

Ya? Grubu: Yüksekö?retim (Yeti?kin) ö?rencileri.

Popülasyon Detaylar?: Geçerlik analizi N=571 ö?renci üzerinden yap?lm??t?r.

Test Metodolojisi: 7'li Likert tipi derecelendirme (1=Hiç Kat?lm?yorum, 7=Tamamen Kat?l?yorum).

Anahtar Kelimeler

Do?rulay?c? faktör analizi, Cronbach alfa, Duyu?sal boyut, E-ö?renme, Uzaktan e?itim toplulu?u, Psikometrik özellikler.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?il.

?leti?im E-posta Adresi: hilgaz@ankara.edu.tr (Hale Ilgaz)

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?il.

?zinler, Ücretler ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2009

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler ve Ücretler: Ölçek, akademik ara?t?rmalarda kullan?m için genellikle yazarlara referans verilerek ücretsiz olarak kullan?labilmektedir. Ticari veya geni? ölçekli uygulamalar için sorumlu yazar (Hale Ilgaz) ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Orijinal makaleye DergiPark üzerinden eri?im sa?lanabilir: dergipark.ulakbim.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: cevrimici-uzaktan-egitim-ortaminda-topluluk-hissi-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Ilgaz, H. ve A?kar, P. (2009). Çevrimiçi Uzaktan E?itim Ortam?nda Topluluk Hissi Ölçe?i geli?tirme çal??mas?. *Turkish Journal of Computer and Mathematics Education*, *1*(1), 27-35.

Çevrimiçi Uzaktan E?itim Ortam?nda Topluluk Hissi Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek 2 alt boyut ve 6 maddeden olu?maktad?r:

Duyu?sal Boyut (4 m): Bu programdaki ö?rencilerin birbirlerini önemsediklerini hissederim

Eylemsel Boyut (2 m): Bu programdaki di?er ki?ilerle e?itsel de?erleri payla??r?m.

ARABPSYCHOLOGY.COM